

Sygn. akt II CSK 152/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa A. G. i A. G.1
przeciwko P. Spółce Akcyjnej w Ł. Oddziałowi Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 października 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 17 września 2014 r., sygn. akt I ACa 1155/14,

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powodów na rzecz strony pozwanej kwotę 1.800
(jeden tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego;**

**2. przyznaje adw. P.R. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w Łodzi kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł
powiększoną o podatek VAT tytułem kosztów nieopłaconej
pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu
kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik powodów A. G. i A. G.1 w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 września 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt. 2 k.p.c.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik powodów wskazał, że „Sąd Najwyższy prezentuje rozbieżne poglądy w przedmiocie charakteru władztwa sprawowanego nad nieruchomościami stanowiącymi przedmiot prawa własności osób fizycznych przez przedsiębiorstwa państwowe przed wejściem w życie nowelizacji kodeksu cywilnego z dnia 31 stycznia 1989 r.”

Wątpliwości, na które powołał się autor skargi kasacyjnej, zostały rozstrzygnięte przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej powodów od wydanego w tej sprawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 8 marca 2013 r.

Sąd Najwyższy, w wyroku z dnia 25 kwietnia 2014 r. II CSK 433/13, wyjaśnił zagadnienie dopuszczalności doliczenia przez państwowe osoby prawne, które przed dniem 1 lutego 1989 r. nie mogły nabyć własności nieruchomości ani ograniczonych praw rzeczowych, okresu posiadania Skarbu Państwa sprzed tej daty. Rozpatrując skargę kasacyjną powodów Sąd Najwyższy stwierdził nadto, że powyższe stanowisko „wyrażone zostało w szczególności właśnie w odniesieniu

do przedsiębiorstw energetycznych i innych przedsiębiorstw przesyłowych, które do dnia 1 lutego 1989 r. korzystały ze służebności przesyłu w ramach zarządu mieniem państwowym w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, a więc w istocie były dzierżycielami w rozumieniu art. 338 k.c.". Jak przyjęto w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. W okolicznościach sprawy trzeba również uwzględnić, że zgodnie z art. 398²⁰ k.p.c. sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt. 6 zw. z 13 ust. 4 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu w postępowaniu ze skargi kasacyjnej orzeczono na podstawie § 19 w zw. z § 6 pkt 6 w zw. z 13 ust. 4 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).